

Päivittäinen paloturvallisuus S411

290087f 01.18

1 Tarkoitus

Tässä suojeluohjeessa asetetaan vaatimukset päivittäiselle paloturvallisuudelle.

Paloturvallisuuden suunnittelussa, hankinnassa ja toteutuksessa on noudatettava pelastus- ja rakennuslainsäädännön sekä rakentamismääräysten ja hyvän rakentamistavan vaatimuksia.

Jokainen on velvollinen noudattamaan paloturvallisuudesta annettuja viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden ja vahingon välttämiseksi.

2 Velvoittavuus

Tämä suojeluohje on osa vakuutus sopimusta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun on noudatettava tätä suojeluohjetta ja sen määräyksiä. Mikäli suojeluohjetta ei noudateta, voidaan korvausta vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se voidaan evätä.

Vakuutuksenottaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että suojeluohjeiden sisältö on työsuoritukselta vastaavien henkilöiden tiedossa.

3 Päivittäinen palontorjunta osana yrityksen turvallisuutta

Paloturvallisuudesta huolehtiminen on osa yrityksen päivittäistä normaalia toimintaa. Yrityksen johdon ja työntekijöiden tulee noudattaa annettuja turvallisuusohjeita ja -määräyksiä. Esimiesten on valvottava, että näin tapahtuu myös paloturvallisuuden osalta. Yrityksen johto vastaa siitä, että paloturvallisuuden ylläpitämiseen on olemassa riittävät resurssit. Yrityksen ja henkilökunnan palontorjuntavalmiutta on ylläpidettävä, ja henkilökunnalle on järjestettävä tarkoituksenmukaista paloturvallisuuskoulutusta.

Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykensä mukaan pelastustoimenpiteisiin.

Tuhopolton torjunta

Helposti syttyvää tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.

Lastauslaitureilla ja -katoksissa tai rakennuksen ulkoseinien läheisyydessä ei saa säilyttää syttyvää materiaalia, mikäli asiattomien pääsy näihin kohteisiin ei ole estetty.

Jätekatokset tulee sijoittaa riittävän etäälle rakennuksista tai auto-paikoista. Jätekatos tulee palo-osastoida asianmukaisesti muusta rakennuksesta tai autopaikkojen läheisyydessä.

Roska-astoiden ja muun palavan materiaalin turvaetäisyydet tulee olla räystäslinjasta ilman palo-osastointia taulukon 1. mukaiset. Mikäli taulukon 1. vähimmäisetäisyydet eivät täyty, tulee kohde palo-osastoida vähintään EI30 mukaisesti.

Rakennuksen ullakot, kellarit ja muut yhteiset tilat on lukittava siten, että asiattomien pääsy näihin tiloihin on estetty.

Kohde	Etäisyys metreinä	Huomautukset / ohje
Yksi roska-astia	4 metriä	
Kaksi tai useampi roska-astia	6 metriä	Suosittelaaan erillistä jätekatosta
<ul style="list-style-type: none"> Kuorma- ja vaihtolavat Renkaat Roskakatos 	8 metriä	Suosittelaaan erillistä jätekatosta Suositellaan erillistä rengasvarastoa Suositellaan erillistä jätekatosta
<ul style="list-style-type: none"> Kuorma- ja vaihtolavat Renkaat Roskakatos 	alle 8 metriä	Varasto on palo-osastoitava EI30 mukaan.
Roskakatos autotallissa tai rakennuksessa kiinni		Roskakatos tai autotallin seinä ja räystäas on palo-osastoitava EI30 mukaan, myös sivulle aina 4 metriin saakka.

4 Järjestys ja puhtaanapito

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osalltamaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen.

Jokainen on velvollinen huolehtimaan seuraavista asioista:

- Hälytysajoneuvoille tarkoitetut ajotiet ja muut kulkuyhteydet (pelastustiet) pidetään ajokuntoisina ja esteettöminä ja että ne on merkitty asianmukaisesti. Pelastusteilteille ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä.
- Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellareiden ja varastojen kulkureiteillä ei saa säilyttää tavaraa. Uloskäytävät ja kulkureitit tulee tarvittaessa merkitä ja valaista asianmukaisesti.
- Yhdyskuntajäte sekä muu palava materiaali on poistettava ja toimitettava niille erikseen varatuille hyötykeräyspisteille. Syttyvät jätteet on säilytettävä palonkestävissä, kannellisissa jäteastioissa, jotka tyhjenetään säännöllisesti.

- Ilmastointikanavat ja kaapelihyllyt sekä kulkureitit ym. tilat on puhdistettava säännöllisesti pölystä ja muusta palavasta materiaalista.
- Kuormauslaituria käytetään ainoastaan kuormaukseen, ei varastointiin.

5 Tupakointi

Tupakointi on sallittua vain merkityillä paikoilla. Tupakointipaikat on merkittävä selvästi, ja paikoilla on oltava paloturvalliset tuhkakupit, jotka tyhjenetään säännöllisesti sovittuun paikkaan.

6 Rakenteellinen palontorjunta

Rakennus on jaettava palo-osastoihin palon ja savun leviämisen rajoittamiseksi, poistumisen turvaamiseksi, pelastus- ja sammutus-toimien helpottamiseksi sekä omaisuusvahinkojen rajoittamiseksi. Kantavien rakenteiden mitoitus perustuu paloluokkien, pinta-ala-, kerros- ja käyttötapaosastointien vaatimuksiin.

Kerrososastointi

Rakennuksen eri kerrokset, kellarikerrokset ja ullakko on muodostettava eri palo-osastoiksi.

Pinta-alaosastointi

Palo-osaston koko on rajoitettava siten, että osastossa syttyvä palo ei aiheuta kohtuuttoman suuria omaisuusvahinkoja.

Käyttötapaosastointi

Käyttötavaltaan tai palokuormaltaan oleellisesti toisistaan poikkeavat tilat on muodostettava eri palo-osastoiksi.

Osastoivat ovet, ikkunat ja luukut

Osastoivassa rakennusosassa olevan oven, ikkunan ja muuta pienenköä aukkoa suojaavan rakennusosan palokestävyysajan tulee olla vähintään puolet osastoivalle rakennusosalle vaaditusta palonkestävyyssajasta. Osastoivien ovien on oltava itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Mikäli niitä pidetään auki normaaliaikana, tulee ne varustaa laittein jotka sulkevat ovet palon sattuessa.

Läpiviennit

Osastoivan rakennusosan läpi saa johtaa vain tarpeelliset putket, roilot, kanavat, johdot ja hormit sekä kuljetinlaitteistojen edellyttämät läpiviennit edellyttäen, ettei olennaisesti heikennetä rakennusosan osastoivuutta. Käytetään ainoastaan luotettavia, CE-merkittyjä ja tyyppihyväksytyjä palomassoja läpivientien tukkimiseen.

Savuhormit

Savuhormit ja niiden läpiviennit on tarkastettava säännöllisesti ja pidettävä jatkuvasti kunnossa. Nuohous on hoidettava määräysten mukaisesti ja havaitut viat korjattava välittömästi.

Muovipohjaiset tuotteet

Muovipohjaisten tuotteiden (mm. EPS, PU tai PIR tuotteiden) käyttöä rakenteissa tulee välttää, koska muovin lämpöarvo on palaessaan hyvin korkea muodostaen erittäin haitallisia palokaasuja ja nokeavaa savua ympäristöönsä.

7 Alkusammutuskalusto, paloilmoin- ja sammutuslaitteisto sekä savunpoistolaitteet

Asennus-, muutos- ja huoltotyö

Paloilmoin- ja sammutuslaitteistojen asennus- ja huoltotoiminta on lailla säänneltyä toimintaa. Näitä töitä voivat tehdä vain Turvatekniikan keskuksen (TUKES) rekisteriin merkityt liikkeet, joiden palveluksessa on vastuuhenkilö, jolla on kyseisiin töihin pätevyystodistus. Liikkeen on itse tehtävä tarkastus kaikille asennustöilleen.

Paloilmoiniliike tekee tarkastuksestaan käyttöönottotarkastuspöytäkirjan. Sammutuslaitteistoja asentava liike laatii asennustodistuksen.

Laitteiston omistaja tai haltija vastaa siitä, että laitteistolle on olemassa sille laadittu kunnossapito-ohjelma ja että huolto ja korjaustoiminta on järjestetty laitekohtaisten huolto-ohjeen mukaisesti siten, että laitteistot täyttävät niille säädetyt vaatimukset käyttöikänsä ajan.

Alkusammutuskalusto

Käsiammuttimet sekä muu alkusammutuskalusto on oltava asianmukaisesti tarkastettu ja huollettu säännöllisesti. Alkusammutuskaluston edustat on pidettävä vapaana. Jokaista alkavaa 300 m² tai kerrosta kohti on oltava vähintään yksi käsiammutin.

Pikapalopostin on katettava suojattava alue kyseisessä tilassa. Pikapalopostin riittävyttä arvioitaessa perusteena on letkun pituus. Pikapalopostilla varustettu tila on aina varustettava myös tiloihin soveltuvalla käsiammuttimella.

Paloilmoin- ja sammutuslaitteisto

Automaattinen paloilmoinjärjestelmä on testattava kuukausittain ja siitä on pidettävä asianmukaista päiväkirjaa.

Automaattiset paloilmoin- ja sammutuslaitteistot

Automaattiset paloilmoin- ja sammutuslaitteistot on testattava kuukausittain ja niistä on pidettävä asianmukaista päiväkirjaa.

Savunpoisto

Rakennukseen on suunniteltava ja rakentaa sen eri tiloihin soveltuva riittävä mahdollisuus savunpoistoon.

8 Palavat nesteet, kaasut, vaaralliset aineet ja räjähdysvaaralliset polyt

Palavat nesteet ja kaasut

Vaarallisten ja palavien kemikaalien käsittelyssä, varastoinnissa ja säilytyksessä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia viranomaismääräyksiä. Vaaralliset kemikaalit on säilytettävä vaatimusten mukaisesti niille varatuissa paikoissa. Kemikaalin haltijan on huolehdittava siitä, etteivät asiattomat saa kemikaaleja haltuunsa tai aiheuta vaaraa. Vaarallisen kemikaalin säilytystilassa on lisäksi huolehdittava asianmukaisesta järjestyksestä ja ilmanvaihdosta sekä siitä, että vahinkopaikissa kemikaali voidaan kerätä talteen tai tehdä vaarattomaksi.

Palavat nesteet ja vaaralliset aineet on varastoitava palo-osastoituu erilliseen tuuletettuun varastotilaan. Oviaukon eteen on asennettava vähintään kynnyks, jolla estetään astian kaatumisesta aiheutuva nestevaluma tilan ulkopuolelle. Keskenään reagoivat kemikaalit on säilytettävä toisistaan erillään, jos niiden reaktiosta toistensa kanssa voi olla seurauksena palaminen, huomattava lämmön kehittyminen, vaarallisten kaasujen kehittyminen taikka epästabiliin aineiden muodostuminen.

Nestekaasupullojen varastointi maanpinnan alapuolelle kuten kellareihin ja kaivantoihin ei ole sallittu. Kaasupullot on kiinnitettävä turvallisesti kaatumisen estämiseksi.

Räjähdysvaaralliset tilat

Niiden aineiden, joiden käsittelystä syntyy pölyä tai kaasuja ja jotka voivat muodostaa ilman kanssa räjähdyskelpoisen ilmaseoksen, on sinne sijoitettavien laitteiden soveltuva ATEX-räjähdysvaaralliseen tilaan.

Koneiden, laitteiden, putkistojen sekä niitä palvelevien rakenteiden suojaus staattisen sähkön osalta on toteutettava riittävällä potentiaalitasauksella ja maadoituksella.

9 Lämmityslaitteet

Lämmityslaitteiden suojaetäisyyksiä ja käyttöohjeita on noudatettava. Laitteiden lähellä ei saa olla helposti syttyviä aineita.

Sähkölämmityslaitteiden tulee täyttää sähköturvallisuusmääräysten vaatimukset. Avorakenteisten säteilylämmittimien käyttöä tulee välttää tehdasrakennuksissa ja varastoissa. Pysyvät sähkölämmittimet on asennettava kiinteästi. Sähkölämmittimiä ei saa peittää eikä niiden yläpuolella saa kuivattaa vaatteita.

Öljylämmityslaitteita on hoidettava huolellisesti, ja niiden käyttöä on valvottava. Niiden läheisyydessä on pidettävä asianmukaisia alku-sammuttimia. Tilapäisten lämmityslaitteiden paloturvallisuuteen ja sijoitukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tilapäisiä lämmittimiä ei sallita jatkuvassa lämmityskäytössä.

10 Sähkölaitteet ja asennukset

Sähkölaitteiden ja -asennusten on oltava sähköturvallisuusmääräysten mukaisia ja määräaikaistarkastukset on suoritettava säännösten mukaisesti. Sähkölaitteiden lämpökamerakuvaus suositellaan tehtäväksi säännöllisin määräajoin.

Sähkokeskustiloissa ei saa säilyttää ylimääräistä tavaraa. Sähkölaitteiden, kuten sähkokeskusten edustat, on pidettävä vapaina ja niiden ympärille järjestetään vähintään 2 metriä vapaata tilaa palavaan materiaaliin nähden.

Sähkölaitetta ei saa kiinnittää suoraan muovieristeiseen paneeliin kiinni. Sähkölaitteet vaativat aina palamattoman kiinnitysalustan.

Sähkölaitteiden huolto ja puhdistus on suoritettava määräajoin. Laitteissa ilmenevät viat ja puutteellisuudet on viipymättä korjattava. Laitteita ei saa käyttää ennen korjausta.

Sähkömootorit on pidettävä kuivina ja puhtaina. Moottorin jäähdystysilma-aukot on pidettävä vapaina tuulettumisen varmistamiseksi.

Kuumapintaisten valaisimien, esim. halogeenivalaisimien tai kaasupurkauslamppujen sijoitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota eikä niitä saa sijoittaa palavien materiaalien läheisyyteen siten, että ne voivat aiheuttaa tulipalon riskin. Tällaisten valaisimien kaatuminen ja/tai putoaminen on estettävä ja valaisinosaa on varustettava siihen tarkoitettu suojalla, joka estää materiaalin pääsyn liian lähelle kuumaa pintaa. Tavaroiden sijoittaminen tai varastointi valaisimien läheisyyteen on kielletty. Varastointietäisyys kuumapintaiseen valaisimeen on oltava vähintään 0,5 metriä.

Vleensä käytettäväksi suositellaan matalan pintalämpötilan valaisimia, esim. led-valaisimia tai elektronisella kuristimella varustettuja loisteputkilamppuja. Magneettiset loisteputkivalaisimet on varustettava erillisellä turvasytyttimellä, sillä tämän tyyppinen valaisin voi epäkuutoisena kuumeta hetkessä yli 200-asteiseksi aiheuttaen kohteeseen palovaaran.

Sähkölaitteet, joita ei käytetä työajan jälkeen, on tehtävä jännitteettömiksi tai tarvittaessa käytettävä ajastinta tai kellokytkintä.

11 Rakennus-, korjaus- ja asennustyömaat

Rakennus-, korjaus- ja asennustyömailla on paloturvallisuutta valvottava erityisen huolellisesti niiden suuren palovaaran vuoksi.

Tulitöissä tulee noudattaa suojeluohjetta Tulityöt S621. Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä tulitöitä ovat muun muassa sähkö- ja kaasuhitsaustyöt, kaasujuotostyöt, kuumailmapuhallintyöt, polttoleikkaustyöt sekä metallien hionta ja katkaisu laikkaleikkaimella.

Paloturvallisuus tulee aina ottaa huomioon, kun muovieristeistä seinäpaneelia joudutaan esim. poraamaan tai lävistämään huoltotöiden yhteydessä. Tämä vaatii aina erillisen tulityöluvan. Kaikki muovipohajaiset paneelirakenteet tulisi myös merkitä selkeällä seinäopasteella, jossa mainitaan tulityöluvapalvelollisuus ja vaaditut erityistoimenpiteet paloturvallisuuden silmällä pitäen.

Roskat, pakkausmateriaalit ja muut turhat, herkästi syttyvät materiaalit on poistettava päivittäin ja toimitettava niille varattuun keräyspaikkoihin, joiden sijoittamisessa on huomioitu tuhopolton vaara.

Työmaan sähkö- ja lämmityslaitteiden kunnosta sekä tulitöiden lupamenettelyn toimivuudesta on huolehdittava jatkuvasti. Työmaan kulkutiet on pidettävä kunnossa ja vapaina sekä henkilökunnan pelastautumista, että palokunnan toimintaa varten. Henkilökunta on perehdytettävä kaikkiin työmaan paloturvallisuusjärjestelyihin sekä

hälytysohjeisiin. Rakennus-, korjaus- ja asennustöissä on noudatettava suojeluohjetta Rakennus- ja korjaustyöt S450.

12 Varastointi

Varastoinnin paloturvallisuus riippuu varastoitavan materiaalin palovaarallisuudesta, varastointitavasta, suojaustasosta sekä varaston osastoinnista, -koosta ja rakenteista. Toiminnan muuttaminen olemassa olevassa rakennuksessa siten, että paloturvallisuuteen vaikuttavat tekijät muuttuvat, edellyttää, että rakennuksen soveltuvuus uuteen toimintaan tarkistetaan.

Myös rakennuksen turvallisuustaso uudessa tilanteessa on selvitettävä.

Tuotantotiloihin varastoidun tavaran määrä on pidettävä mahdollisimman vähäisenä huomioiden päivittäinen tavaran tarve.

Tavaraa ei saa varastoida lähelle kuumia pintoja, valaisimia tai muita syttymislähteitä. Turvallisuusetäisyyksien määrittelyssä on huomioitava valmistajien ohjeet.

12.1 Ajoneuvot

Ajoneuvojen säilyttäminen tai varastoiminen sallitaan niissä tiloissa, jotka ovat rakennusluvan perusteella hyväksytyt ajoneuvosuojiksi tai ajoneuvojen säilyttämiseen ja varastointiin niissä sisätiloissa, jotka on hyväksytty viranomaispäätöksellä erillisiksi säilytystiloiksi.

Ajoneuvoja saa ulkoalueella pysäköidä vain merkityille paikoille.

12.2 Trukit

Sähkötrukeille on osoitettava hyvin tuuletettu latauspaikka, jolla vetykaasun aiheuttama vaara voidaan minimoida. Palavaa materiaalia ei saa säilyttää 2 metriä lähempänä latauspaikkaa eikä latauspaikan yläpuolella. Suositeltavin latauspaikka on erillinen palo-osastoitu ja tuuletettu lataushuone.

Polttomootorikäyttöiset trukit ja muut ajoneuvot on säilytettävä ulkona tai palo-osastoidussa moottoriajoneuvosuojassa.

Trukit tulee varustaa käsिसammuttimella.

Latauspisteen välittömässä läheisyydessä on oltava sähköpaloihin sopiva esim. 43 A 233 BC -teholuokan käsिसammutin tai 89 B luokan 5 kg CO₂ -sammutin ja silmänhuuhteluasema opastekyltillä merkattuna.

13 Turvallisuuskatselmuks

Paloturvallisuus ja sen ylläpitäminen tulee nähdä osana toiminnan turvallisuuskulttuuria, jossa turvallisuusasiat on huomioitu kaikilla tasoilla. Sisäisiä turvallisuuskatselmuksia on tehtävä säännöllisesti ja katselmuksiin on osallistuttava turvallisuudesta vastaavia henkilöitä. Turvallisuuskatselmuksien tarkoituksena on arvioida ja kehittää palo- ja rakenteellisen turvallisuuden tasoa. Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastussuunnitelmassa on oltava ohjeet mm. toimenpiteistä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja vaaratilanteita varten, ohjeet henkilöiden poistumisesta ja pelastamisesta, mahdollisista muista kohteen oma-toimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä sekä rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä.

Perehdytys- sekä muu säännöllinen koulutus tulee ottaa huomioon osana päivittäistä paloturvallisuutta.

14 Toimet tulipalon sattuessa

14.1 Tärkeimmät ensitoimet (Ohjeita onnettomuustilanteisiin)

Toiminta tulipalotilanteessa:

1. VAROITA – varoita ja pelasta vaaralle alttiina olevat
2. SAMMUTA – aloita alkusammutus, mikäli voit tehdä sen turvallisesti
3. RAJOITA – poistu palavasta tilasta, rajoita tulipaloa sulkemalla ikkunat ja ovet perässä
4. OPASTA – opasta pelastuslaitos palokohteeseen

14.2 Kaasupullojen ja bitumipadan käsittely tulipalon sattuessa

Tulipalon sattuessa, mikäli se voidaan tehdä turvallisesti, on kaasu-

Yhdessä hyvä tulee.

